

Motion till riksdagen 2009/10:Ub508

av **Ameer Sachet och Eva-Lena Jansson (s)**

Religiösa friskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillsynen av religiösa friskolor.

Motivering

Alla barn och unga i den svenska skolan, oavsett huvudman för skolan, ska garanteras en undervisning som står fri från religiös eller politisk påverkan. Alla barn och unga måste själva få välja religion och politisk inriktning, inte påtvingas det via föräldrar eller skola. Det bör därför i skollagen slås fast att all undervisning ska vara icke-konfessionell oavsett huvudman. Det innebär att skollagen måste skärpas och en kunskapsgaranti införs som innebär att all undervisning ska vila på vetenskaplig grund.

Frågan är angelägen. Sommaren 2007 fick Plymouthbröderna mot Skolverkets förslag rätt att starta skola. Det är en religiös sekt som förespråkar mannens överordning över kvinnan. Sektens medlemmar får inte äta tillsammans med personer utanför församlingen. Andra exempel uppmärksammade av medier, visar att S:t Andreasgymnasiet i Stockholm lär ut att homosexualitet är synd. Flera avhoppare från religiösa sekter berättar om hur det verkligen går till och hur man anpassar sig när Skolinspektionen kommer på besök. Antalet konfessionella friskolor har också växt kraftigt. Läsåret 2007/2008 hade drygt en tiondel av landets 635 friskolor konfessionell inriktning eller huvudman.

I debatten höjs röster för ett totalförbud mot konfessionella friskolor. Detta är inte förenligt med Europakonventionen och vore heller inte lämpligt. Vi anser istället att det bör slås fast att all undervisning ska vara icke-konfessionell oavsett huvudman. En tydlig formulering i lagen torde också göra Skolverkets tillsyn betydligt enklare. I dag får ju enligt lagen en fristående skola ha en ”konfessionell inriktning” så länge som den till innehåll ”väsentligt svarar

Fel! Okänt namn på

mot det offentliga skolväsendet” och följer ”de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet”. Detta har skapat tolkningsmöjligheter som i praktiken gjort tillsynen tandlös.

Så länge huvudmannen intygar att de kommer att följa de ”allmänna målen och värdegrunden” och till innehåll i allt ”väsentligt svarar mot det offentliga skolväsendet” måste Skolverket godkänna ansökan. När Skolverket säger nej handlar det nästan uteslutande om mer formella brister, som att kvalitén kan ifrågasättas om rektor inte har utbildning och erfarenhet eller att elevantalet är för litet.

Få religiösa samfund som ansöker om att etablera en friskola anger att skolan planeras ha en konfessionell inriktning. Vad som är viktigast är dock inte hur en ansökan är utformad, utan hur skollagen efterlevs i praktiken. Det borde redan vid tillståndsprövningen genomföras en helhetsbedömning om huvudmannen har förutsättningar att leva upp till kraven om att undervisningen ska vara icke-konfessionell, vila på vetenskaplig grund och om det är troligt att skolans huvudman kommer att följa läroplanens värdegrund. Annars ska ansökan avslås. Dessutom bör en skola som vid inspektion inte uppfyller de nya kraven i skollagen kunna stängas omedelbart. Genom tydliga regler som gäller lika för alla huvudmän skapar vi rättssäkerhet för huvudmännen, trygghet för eleverna och säkerställer att skattebetalarnas resurser går till en objektiv och högkvalitativ utbildning för våra barn och unga.

Stockholm den 2 oktober 2009

Ameer Sachet (s)

Eva-Lena Jansson (s)